

DATOS IDENTIFICATIVOS

Especialización en Ergonomía e Psicosocioloxía

Materia	Especialización en Ergonomía e Psicosocioloxía			
Código	V04M150V01203			
Titulación	Máster Universitario en Prevención de Riscos Laborais			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	4.5	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dpto. Externo Enxeñaría mecánica, máquinas e motores térmicos e fluídos			
Coordinador/a	Patiño Vilas, David			
Profesorado	André Rivas, César Montero Vilariño, María José Patiño Vilas, David Vila Lago, Carlos			
Correo-e	patinho@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
B4	CG4 - Capacitar al estudiante para las funciones de nivel superior de técnico en prevención de riesgos laborales en Ergonomía y psicología
B8	CG8 - Valorar los fundamentos y las estrategias de la ergonomía y la psicología laboral. Ser capaz de reconocer y evaluar los riesgos relacionados con la carga física y psíquica en el trabajo y de proponer las medidas adecuadas de prevención
C2	CE02 - Aplicar métodos estadísticos a la prevención de riesgos laborales.
C8	CE08 - Desarrollar metodologías para la detección, valoración y control de riesgos ergonómicos y psicológicos en el trabajo
C19	CE019 - Identificar los diferentes riesgos de ergonomía y psicología.
D1	CT1 - Capacidad e iniciativa para tomar decisiones y evaluar soluciones alternativas o novedosas demostrando flexibilidad, rigor y profesionalidad
D2	CT2 - Capacidad de análisis, síntesis, capacidad de planificación y gestión de la información
D5	CT5 - Compromiso ético

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Inculcar ao alumno a transcendencia das condicións ambientais no traballo e nos diferentes sectores produtivos	B4 B8 C2 D1 D2
Valorar a importancia da perspectiva psicosocial na cultura preventiva	B8
Valorar a importancia no deseño dos postos de traballo e do produto final	C8
Identificar e saber avaliar a carga física e mental dun traballador e establecer medidas preventivas	C19
Identificar os aspectos máis relevantes en relación ao deseño de medidas preventivas	D2 D5

Contidos	
Tema	
1. Carga mental de traballo	1.1. Factores 1.2. Posibles Consecuencias 1.3. Avaliación
2. Carga física de traballo	2.1. Factores 2.2. Posibles consecuencias para a saúde dos traballadores 2.3. Ferramentas de avaliación destes aspectos 2.4. Lexislación aplicable nestes temas
3. Deseño da contorna de traballo	3.1. Variables antropométricas 3.2. Deseño do posto de traballo 3.3. Deseño dos postos de PVD. Lexislación aplicable 3.4. Deseño de ferramentas manuais
4. Variables ambientais en ergonómia	4.1. Ambiente termohigrométrico. Confort térmico 4.2. Ambiente sonoro. Ruído molesto 4.3. Iluminación. Confort visual
5. Tempo de traballo. Cronobiología e Cronosociología	4.1. Traballo a quendas e nocturno 4.2. Conciliación da vida social e familiar 4.3. Medidas organizacionais. Medidas legais 4.4. Intensificación do tempo de traballo Xornadas, horarios e ritmos.
6. Consecuencias da exposición a riscos psicosociais	6.1. O factor humano. Actos inseguros, erros, equivocacións, violación de normas 6.2. Tensión laboral 6.3. Síndrome de queimarse no traballo (burnout) 6.4. Violencia psicolóxica e acoso no traballo (mobbing) 6.5. Violencia física no traballo
7. A prevención dos riscos psicosociais. Procedementos e metodoloxía de avaliación dos riscos psicosociais	7.1. Aspectos legais da avaliación psicosocial 7.2. Procedementos e fases de avaliación 7.3. Métodos globais de avaliación de factores psicosociais 7.4. Métodos globais de condicións de traballo 7.5. Métodos de avaliación de factores psicosociais específicos 7.6. Cuestionarios de saúde percibida 7.7. Elaboración de metodoloxías de avaliación 7.8. Avaliación da tensión laboral 7.9. Avaliación do acoso 7.10. Avaliación do "burnout"
8. Outras medidas de prevención dos riscos psicosociais I	8.1. A selección e formación dos mandos e directivos da empresa para a prevención de tensión e violencia no traballo 8.2. A vixilancia sanitaria na prevención de riscos psicosociais 8.3. Os códigos de conduta e declaracións do empresario
9. Outras medidas de prevención dos riscos psicosociais II	8.1. A formación dos traballadores da empresa sobre confrontamento de situacións de tensións e violencia no traballo. 8.2. Salario emocional 8.3. Estratexias de conciliación 8.4. Autocoidado da seguridade laboral
10. Intervención en psicosocioloxía laboral	10.1. Aspectos xerais da intervención 10.2. Intervención en materia de tensión laboral e burnout. 10.3. Intervención en materia de acoso laboral, actuacións sobre a organización e a persoa. Protocolos. 10.4. Intervención en materia de violencia. Deseño de medidas. Responsabilidades legais. Protocolos 10.5. Intervención en materia de tempo de traballo. Deseño de tempos. Medidas organizativas. Regulación legal do tempo de traballo

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	20	0	20
Estudo de casos	14	0	14
Resolución de problemas de forma autónoma	0	72	72
Seminario	4.5	0	4.5
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Autoavaliación	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante o exercicio de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Estudo de casos Posibilidade de adaptar os exercicios que se propoñen ao campo de traballo de cada alumno

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Exame de preguntas obxectivas	Exame final escrito. Cuestións de resposta curta ou tipo test con posibilidade de resolución dalgún exercicio ou problema	60	B4 B8	C2 C19	D1
Autoavaliación	Realizadas *autónomamente polos alumnos, tendo en conta a *presencialidad	40		C8 C19	D2 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Calendario de exames. Verificar/consultar de forma actualizada na páxina web do mestrado:

<http://www.masterprl.es/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

F. Javier Llana Álvarez, **Ergonomía y Psicopsicología aplicada. Manual para la formación del especialista**, 15ª edición, Lex Nova, 2009

JOSE MARIA CORTES DIAZ, **Técnicas de Prevención de Riesgos Laborales: Seguridad e Higiene del Trabajo**, 10ª edición, TEBAR, 2012

Bibliografía Complementaria

Asua González, C., **La responsabilidad civil I y II**, en **Manual de Derecho Civil, II**, de PUIG FERRIOL, GETE-ALONSO, Marcial Pons, 2000

Barceló Domenech, J., **Responsabilidad extracontractual del empresario por actividades de sus dependientes**, Mc Graw-Hill, 1995

Confederación sindical de CC.OO y Unión General de Trabajadores, **Guía: el transporte al centro de trabajo**, 1998

García Ninet, J.I., **Manual de prevención de riesgos laborales**, Última edición, Atelier Editorial,

Gutierrez santiado, P., **Responsabilidad civil por productos defectuosos**, Comares, 2003

Hoyos, D., **Costes externos del transporte en la CAPV, Ihohe, Serie Programa Marco Ambiental nº44**, 2005

López Gandía, J; Blasco Lahoz, J.F., **Curso de prevención de riesgos laborales**, última edición, Tirant lo Blanch,

Mercader Uguina, J.R., **Indemnizaciones derivadas de accidente de trabajo**, La Ley, 2000

Molto García, J.I., **La imputación de responsabilidades y el marco jurídico de la prevención de riesgos laborales**, INSHT, 2006

Navarro Fernández, J.; A/Pertinez Vilchez, F., **Responsabilidad empresarial y riesgos laborales**, Bosch, 2002

Rodríguez Llamas, S., **Régimen de responsabilidad civil por productos defectuosos**, Aranzadi-Thomson, 2002

Sala Franco, T., **Derecho de la prevención de riesgos laborales**, Tirant lo Blanch, 2004

Vega P. (Grupo de Estudios y Alternativas, 21, SL (gea21), **Movilidad: el transporte al trabajo. Planes de movilidad.**, 2005

Vela Sánchez, A., **Criterios de Aplicación del régimen de responsabilidad civil por productos**, Comares, 2004

Recomendacións

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense tódalas metodoloxías docentes que en caso de imposibilidade presencial levaranse a cabo a través dos medios telemáticos (campus remoto)

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado pode contactar por correo electrónico co profesorado da materia ou co coordinador de grao. Así mesmo poden organizar titorías a través do campus remoto da Universidade de Vigo

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os contidos a impartir e os resultados de aprendizaxe non se modifican e polo tanto

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Non é precisa bibliografía adicional respecto adicional respecto á facilitada o inicio de curso nas condicións habituais

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Mantense o peso na nota global

* Probas pendentes que se manteñen

Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, no caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, ós medios telemáticos postos a disposición do profesorado (campus remoto, Moovi, etc.)

* Probas que se modifican

Ningunha
